

Posudek vedoucího diplomové práce

Jméno studenta: *Bc. Barbora Šamánková*

Vedoucí DP: *Ing. Josef Rajdl*

Ak. rok: 2015

Téma DP: *Vývoj a perspektiva finančního poradenství v ČR*

U hodnocení kritéria 1 zohledněte náročnost tématu práce.

Při hodnocení kritérií 2-6 zohledněte následující bodování:

5 bodů – splněno velmi kvalitně, výrazně překračuje požadavky

4 body – splněno kvalitně

3 body – splněno bez výhrad

2 body – splněno s menšími nedostatky

1 body – splněno, ale s výraznými nedostatky

0 bodů – nesplněno

KRITÉRIA HODNOCENÍ	Počet bodů
1. Náročnost tématu práce:	3
a) řešená problematika je složitá	částečně
b) získávání dat je náročné	ne
c) zpracování dat je náročné	ne
2. Cíle a metody práce:	2
a) cíle práce jsou srozumitelně formulovány	ano
b) metody zpracování práce jsou srozumitelně formulovány	částečně
c) prezentované cíle práce jsou v souladu s tématem práce	ano
d) zvolené metody a postupy jsou vhodné pro naplnění cílů práce	částečně
3. Teoretická část práce:	3
a) teoretická část práce obsahuje kritickou literární rešerši	ne
b) teoretická část vychází z vhodně zvolených domácích i cizojazyčných zdrojů (s přihlédnutím k relevantnosti, aktuálnosti a typu publikací)	ano
c) teoretické zdroje v textu jsou citovány odpovídajícím způsobem	částečně
4. Praktická část práce – analýza:	3
a) v analytické části práce jsou využity poznatky z teorie	ano
b) zvolené metody práce byly vhodně aplikovány	ano
c) postup aplikace metod práce je dostatečně popsán	částečně
d) práce obsahuje souhrnné zhodnocení současného stavu	částečně
e) závěry analýz jsou dostatečně podloženy	ano

5. Praktická část práce – projekt:	1
a) projektová část práce navazuje na teoretické poznatky	ano
b) projektová část práce navazuje na výsledky analýz	ano
c) práce obsahuje závěry a možnosti aplikace navrhovaných doporučení	částečně
d) návrhy jsou podloženy odpovídajícími argumenty	částečně
e) práce obsahuje dopady předložených návrhů	ne
f) práce naplnila stanovené cíle	částečně
6. Formální úroveň práce:	2
a) text je logicky provázán	ano
b) v práci je použita správná terminologie	částečně
c) použité zdroje jsou citovány dle požadované normy	částečně
d) práce má jazykovou úroveň odpovídající kvalifikační práci	ano
e) práce má grafickou úroveň odpovídající kvalifikační práci	ano
CELKOVÝ POČET BODŮ	14

Celkové hodnocení práce a otázky k obhajobě:
(otázky uvádí vedoucí práce i oponent)

Volba tématu, cíle a zaměření práce

Diplomová práce je zaměřena na obor finančního poradenství. Diplomantka si stanovila následující cíl: "Cílem této práce je zjistit jak finanční poradenství vzniklo, jakým způsobem se dostalo na český trh a především predikovat jeho budoucí vývoj." Diplomantka zvolila zajímavé téma, které má široký potenciál v možnostech zpracování. Samotné cíle práce v části predikce budoucího vývoje umožňují vypracování kvalitní diplomové práce.

Struktura práce, vhodnost zvoleného postupu a metod

Ačkoliv je téma nosné a diplomantka prokázala, že danému tématu rozumí, nepodařilo se jí práci zpracovat způsobem, který by byl bez výhrad. V úvodu diplomantka formuluje cíle, z uvedení do problému lze vydedukovat, čeho konkrétně se práce bude týkat a naznačuje využití metody zpracování práce, avšak zejména oblast využitých nástrojů a metod by si určitě zasloužila širší prostor.

Dojem z úvodu napravují kapitoly z teoretické oblasti. Teoretická část práce se skládá z části, kde diplomantka charakterizuje finanční poradenství, popisuje regulaci odvětví a finanční nástroje, které se ve finančním poradenství využívají. Diplomantka zde definuje, co považuje za finanční poradenství a plynule přechází do dalších kapitol týkajících se regulace a následně nástrojů finančních trhů. Teoretická část je dobře zpracována, jedinou připomínkou je někdy přílišné zaměření na detaily produktu, např. v oblasti investic či neživotního pojištění, které není třeba ke splnění cíle práce - je to však převážně dáno literaturou, ze které diplomantka cituje. Části, kde diplomantka našla odvahu více projevit své znalosti problematiky, jsou k vysvětlení problematiky a splnění cíle užitečnější.

Praktická část práce se skládá z popisu historie finančního poradenství, analýzy současného stavu finančního poradenství v ČR a kapitoly, která by měla obsahovat predikci budoucího vývoje finančního poradenství. V části popisující historii finančního poradenství diplomantka splnila první části v úvodu definovaného cíle. Dobře je také zpracována kapitola analyzující současný stav finančního poradenství v ČR a lze si tak snadno sestavit úsudek o pozici daného oboru na finančním trhu. V tomto ohledu je škoda, že diplomantka za jednotlivé kapitoly nezpracovala dílčí závěry. Poslední část práce, která by měla směřovat k hlavní části cíle, má bohužel významné nedostatky. Diplomantka sice zvolila dobré metody, jak se k cíli dostat, bohužel však tato část působí rozporuplně a postup není dobře vyargumentován. Diplomantka nestanovila horizont, na který provádí predikci, takto dává dohromady krátkodobé a dlouhodobé faktory -

např. úroková sazba na str. 69 nemusí mít pozitivní vliv stále. Významným nedostatkem je to, že není zcela zřejmé, co vlastně diplomantka predikuje a proč. Cíl je definován natolik volně, že diplomantka mohla sama zvolit, zda bude predikovat objemové charakteristiky trhu, některé kvalitativní ukazatele či jiné. Zpočátku se zdá, že si diplomantka zvolila objemové charakteristiky - bohužel však ve formě, která je teoreticky těžko obhájitelná a z hlediska praxe se hodí maximálně jako číslo v marketingu, když nic jiného nevychází. Z rozdělení na vývoj trhu finančních produktů a tržní podíl by se dalo očekávat, že diplomantka bude predikovat objem tržeb finančního zprostředkování, což by byl logický postup vedoucí k teoreticky komfortnímu a prakticky užitečnému výsledku. Diplomantka se však pravděpodobně rozhodla predikovat objem zprostředkovaných produktů, což má za následek, že nutně musí selhat v pokusu o syntézu výsledků, neboť má vedle sebe stavové a tokové veličiny (v pojištění roční pojistné a u úvěrů celou výši úvěru). Jak diplomantka sama naznačuje na str. 33 např. za roční pojistné 10 000 Kč mohou být provizní tržby až 20 000 Kč. Za 1 000 000 Kč úvěru pak dodávám, že tržby by mohly být cca 15 000 Kč. V kontextu těchto informací pak nedává smysl, že životní pojištění má v tabulce 6-5 váhu pouze 10 %, ačkovliv z hlediska provizního obrátu ve skutečnost tvoří většinu tržeb v daném oboru. Dovedeno ad absurdum by diplomantka mohla predikovat pozitivní vývoj i na trhu s extrémním poklesem tržeb. Nejasnosti obsahuje také tabulka 6-6, kde je v části regulace uvedena nejvyšší hodnota z hlediska vlivu na tržní podíl, přičemž v předchozích částech je uvedeno, že regulatorní změny povedou ke snížení počtu finančních poradců. Z těchto informací vyplývá, že tento faktor by měl mít negativní vliv na tržní podíl a tím i na celkový objem zprostředkovaných produktů, nikoliv pozitivní. Bezesporu by to však mohlo mít pozitivní vliv na kvalitu práce finančních poradců, jak diplomantka uvádí; otázkou tedy je, co vlastně diplomantka predikuje a proč. Obdobných nesrovnalostí je v této části více a proto jsem se rozhodl některé zakomponovat do otázek k obhajobě. Diplomantka bohužel této kapitole nevěnovala tolik času, kolik by měla, proto také tato kapitola obsahuje významné množství chyb, příkladem budiž, že v tabulkách 6-2, 6-3 i 6-4 má diplomantka chybně vypočten vážený aritmetický průměr, přičemž se jedná o stěžejní odhady v práci.

Práce s literaturou

Rozsah použité literatury a jiných informačních zdrojů svědčí o zájmu diplomantky o téma diplomové práce. V některých částech sice cituje pouze z jediné monografie, to je však důsledkem situace, že kvalitní literatury na dané téma je nedostatek. Diplomantka prokázala, že se dokáže orientovat v odborném textu. V práci diplomantka vhodně odkazuje na literaturu. U některých elektronických zdrojů však není způsob citací dle požadované normy.

Spolupráce s vedoucím

Diplomantka s vedoucím konzultovala rozpracovanou práci. Praktickou část diplomové práce neměl vedoucí před odevzdáním práce k dispozici. Z dílčích částí praktické části však vedoucí usuzoval, že v diplomantkou uváděném termínu daným způsobem nebude práce natolik kvalitní, aby bylo možné předpokládat její bezproblémovou obhajobu, a doporučil diplomantce věnování více času na dopracování. Domnívám se, že diplomantka je schopna tuto část zpracovat mnohem kvalitněji.

Stylistická a formální úprava

Diplomová práce není precizní z hlediska formální úpravy. Čistě letmým pohledem lze nalézt několik překlepů. Příkladem budiž slova "inscluding" na str. 13, "nabízení" namísto "nabízejí" na str. 16, tečka v posledním řádku str. 25, "Practitionesrs" na str. 39, Crtified na str. 40 aj. Nicméně z tohoto hlediska práce nevybočuje obvyklým verzím odevzdaných diplomových prací, za závažné považuji jen chyby v poslední kapitole, o kterých se zmiňuji výše.

Návrh témat k diskusi a otázky k obhajobě:

Na str. 68 tvrdíte, že žádné statistiky nerozlišují objem nových a refinancovaných úvěrů - toto tvrzení není pravdivé, objemy refinancovaných a nových úvěrů, jakož i nových ujednání k existujícím smlouvám zveřejňuje na měsíční bázi ČNB, navíc lze podíl refinancování odhadnout i z Fincentrum Hypoindexu, který citujete. Otázka tedy zní: Jakou část z objemu hypotečních úvěrů by mohly tvořit refinancované úvěry a jaký dopad by měla vyšší aktivita klientů z hlediska zájmu o refinancování na finančně poradenský trh?

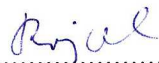
Na straně 68 také uvádíte: "Rostoucí ceny nemovitostí tak mohou mít do budoucna na hypoteční trh mírně negativní vliv." Zkuste uvažovat, že daná kauzalita bude opačným směrem a vysvětlete, jakým směrem by mohly klesající úrokové sazby působit na ceny nemovitostí? Porovnejte s aktuální situací na trhu.

V tabulce 6-6 na str. 77 očekáváte výrazně pozitivní vliv pověsti poradců na tržní podíl. Vaše argumenty, proč by se měla pověst zlepšovat, jsou přijatelné. Protože se však osobně domnívám, že v pověsti existuje opravdu velká setrvačnost, mám následující otázku: V jakém horizontu očekáváte vámi uváděný relativně silný pozitivní vliv?

Na str. 76 uvádíte v části cenové konkurenceschopnosti, že "není z hlediska nákladů pro klienta rozdíl mezi uzavřením finančního produktu na pobočce finanční instituce, nebo prostřednictvím finančního poradce". Zde se domnívám, že v této větě nemáte pravdu, protože neberete v úvahu princip utopených nákladů - externí distributoři mají pro finanční instituce vyšší přímé náklady na provize, zatímco pobočkové zaměstnanci musí tak či tak platit (pro servisní operace). Je to zřejmě zejména v hypotékách, kde se v prostředí aktuálně nízkých sazeb externí distributoři často setkávají s tím, že nedokážou porazit konkurenční nabídku přímo z banky - důvod je jednoduchý - provize. Obdobně v životním pojištění jsou na trhu i produkty, které nemají žádné počáteční náklady pro klienta ve výši např. pojistného za téměř 2 roky. Je však vysoce pravděpodobné, že tato cenová výhoda finančních institucí nebude mít významný efekt, otázka tedy zní: Považujete za pravděpodobnější, že cenová výhoda produktů přímo od finančních institucí se výrazně neprojeví díky informační asymetrii (klienti netuší), díky pověstné "lenosti" většiny klientů, kteří si raději daný servis zaplatí, nebo protože se jedná o finanční produkty, které se "nekupují, ale prodávají" (je třeba aktivně oslovit klienta a přesvědčit jej)?

Práce *splňuje* kritéria pro obhajobu DP¹.

V Praze dne 10.5.2015

.....
podpis vedoucího DP

¹ Práce *nesplňuje* kritéria pro obhajobu, pokud je minimálně jedno kritérium hodnoceno 0 body.